

Povinnost zaměstnavatele k náhradě nemajetkové újmy

Abstrakt

Předkládaná disertační práce se zabývá tématem povinnosti zaměstnavatele k náhradě nemajetkové újmy. Komplexním způsobem představuje problematiku povinnosti zaměstnavatele k náhradě nemajetkové újmy, a to od ústavněprávních a teoretických východisek ochrany lidského života a zdraví, přes poukázání na odraz základních zásad pracovněprávních vztahů v oblasti náhrady nemajetkové újmy, až po vymezení konkrétních aplikačních problémů při uplatňování nároků z nemajetkové újmy, včetně návrhu jejich řešení.

Práce neopomíjí relevantní judikaturu nejvyšších soudů národních i mezinárodních, včetně analýzy jejich dopadů na výklad vybraných právních institutů oblasti náhrady nemajetkové újmy.

Patříčná pozornost je věnována obecným principiálním východiskům institutu nemajetkové újmy a v návaznosti na ně je učiněn komplexní výklad vybraných institutů v oblasti platné právní úpravy nahrazování nemajetkové újmy v rámci občanského a pracovního práva, včetně legislativních návrhů *de lege ferenda*. V disertační práci je, jako jedna z výzkumných otázek, vyhodnocena možná subsidiární aplikace občanského zákoníku na odpovědnostní pracovněprávní vztahy.

Detailní pozornost je rovněž věnována analýze a následné komparaci způsobu náhrady nemajetkové újmy vzniklé při výkonu služby s náhradou nemajetkové újmy regulované občanským zákoníkem a zákoníkem práce. V souvislosti s touto komparací je následně poukázáno na odlišnou hodnotu lidského života a zdraví, a to v závislosti na právní vztah účasti na práci, ve kterém ke škodné události došlo.

Vzhledem k problematickému výkladu některých pojmů a institutů, jakož i s ohledem na nedostatečné vzájemné provázání právních předpisů upravujících služební vztahy či jejich chybějící reflexe vůči obecnějším právním předpisům, jsou v předkládané disertační práci představeny rovněž obecnější úvahy nad postavením zákonů o služebních poměrech v právním systému České republiky.

Klíčová slova: nemajetková újma; pracovněprávní vztahy; služební vztahy